

RA-56

N 110.

Armaſtusſe ſanna liajomiſſe waſto,

mis on
ihho ja hingē rikminne.

Tallinnas,
trükitud Lindworsi kirjadega.
in St Petri yr. lath.

Von dem Echtländischen Evangelisch = Lutherischen Provincial - Consistorio wird hierdurch attestirt, daß in vorliegender Schrift nichts gegen die heilige Schrift und gegen die Grundsäze der Augsburgischen Confession enthalten ist.

Reval, Dom, den 27. Junius 1838.

Im Namen des Echtländischen Evangelisch-Lutherischen Provincial-Consistorii

Theodor Friedrich Glanström,
Nr. 512. Assessor Consist.

(L. S.)

Chr. Heinr. Hörschelmann,
Consist. Seer.

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu

21612

Der Druck ist gestattet.

Dorpat, am 8. July 1838.

(L. S.)

M. v. Engelhardt,
Censor.

13087 4877

Innimessel on tarvis juu otsego sūa, ei woiks ta muido ellada, ja nenda on ta Jummalast jo lodud. Wet on temimal jomisseks ja „wiin on lodud innimeste rōmuks,” Sir. 31, 32. wiin, mis „wina-maria werri.” Sir. 39, 32. Agga kui sa lähhād lauale istma, siis pea sõmaaega ja rōmo Jummala kartusses, ja ärra jo ennast täis wina. Sest kes wahwad mehhed kangel jomaaega joma, nemmad agga saatwad omma himmole rōmo, agga tewad Jummala kāssö ning Temma pühha seadmisse vasto, mis kassinust kützwad, et innimenne seks woiks kõlbolissemaks sada, mis tarvis ta Jummalast lodud, ja ses ikka täiemaks mīnna. Agga jodik on däl omma teggemisse sees, dälam kui weiks, mis omma kõhho täis joob, agga siis kaewust ärralähhab. Ei mitte nenda jodik, muud kui jäüb agga kõrtsi, ehk omma wina puddeli kallale, et sago kül meletumaks ja keige kurjale walmis. Sepärast tulles digussega kül üttelda, et, kes jomissest rōmo ennesele otsib, ja lakkumisse peale mötlev, se on kurrati tiggeda sundmusse al; ja kes teist sunnib joma ennam, kui hea ja tarvis, se on innimesse tapja. Sest kes ennast joob täis wina, se tappab omma hinge.

Sesimane hirmus viis on enne weeuppu-

tusse vågga kangeste prukitud; sest pühast kirjast loeme: „Nemmitad sõid ja jõid, wotsid naest ja läksid mehheli sest páwast sadik, kui Noa laewa läks;” selle peale nemmad agga mdtlesid — „ja nemmad ei pannud sedda tähhele, kinni weeupputus tulli, ja wöttis neid keik árra.” Matt. 24, 38. 39. Ja tännapáaw on luggu, Jummal parrago, nisammosuggune, ja iggas paikas on kuulda, et ütlewad: „Tulge, ma wöttan wina, ja lakkugem ennast täis kangel jõmaaega.” Jes. 56, 12. ja antakse iggamehhele ka sedda lubba; — ei holita sest sureste.

Agga ei olle nisuggune ello muud kui ello, kust loeme, et sedda pagganatte tahtmisze járrele aetakse, ja on õige patto pessa, kust keiksuggune kurjus wålja tulleb, ja tullutab Salomoni sannad kül mele, kui ta ütles: „Kellel on oi oi? Kennel woi woi? Kellel paljo rido? Kel kaebdus? Kel hawad ilmaasjata? Kellel sinnised silmad? Neil on, kes aega witawad wina jures, kes tullewad pohjani árrajoma seggatud wina.” Öpp. Sann. 23, 29. 30. Ja sevárrast kelab Jummal sedda omma sanna sees kangeste árra, ütteldes: „Árge joge ennast täis wina, kust üks önneto ello tulleb,” Ewes. 5, 18. ja kelas sedda wannas seadusses ka preestridele, Alaroni wasto ütteldes: „Sa ei pea mitte wina eggaga kangel jõmaaega joma, ei sinna eggaga so

poiad sinnoga, kui teie koggodusse telgi sisse lähhâte, et teie árra ei surre; se olgo üks igga-wenne seadminne teie tullewa pdlire-rahwale;” 3 Mos. 10, 9. ja ues seadusses ütleb Lemma: „Üks koggodusse üllewataja peab ollema lait-matta, ei mitte jodik,” I Tim. 3, 2. 3. Arwati ka wannal aial jodiko surma nuhtlusse wäärt, ja käse olli, et lakkujat piddi linnu wannematte jure wima, ja et keik ta linnu mehhed piddid tedda kiwwidega wiskama, et ta piddi surrema.” 5 Mos. 21, 20.

Wata, ni vågga hirmus assi on wiin ja kange jomaaeg, mis sa ennese sisse aiad, sure Jummala melest. Agga loe nüüd ka, mis ta sulle sadab. Sest kirri ütleb: „Wiin teebs pilkama, kange jomaaeg teebs mõllama.” Öpp. Sann. 20, 1. „Wiin ja wärské wiin wöttab meelt árra.” Osea 4, 11. „Ta lähháb otse-fohhe sisse; wimaks hammustab temmia kui maddo, ja ndálab kui pasiliiski-maddo. So silmad waatwad siis wodra naeste járrele, ja so su rágib siis põratsed asjad. Ja sinna olled kui se, kes kess merre peál maggab, ja kes pele-pu ladwas maggab, ja ütled: Nemmad on mind lõnud, agga mul ei olnud haiget; nemmad on mind peksnud, agga minna ei tunnud sedda; millal árkan ma ülles? Ma tahhafsin sedda weel ennam otsida.” Öpp. Sann. 23, 31=35. „Wiin eksitab moisslikud árra, Sir. 19, 2. ja sadab näggema, mis ei sunni

rakida." Hådda, — ütleb prohwet — sellele, kes jodab omma liggimest, kes sa kätte pakkud omma lehkri, ja pealegi joobnuks teed, et sa woiksid nende allastust nähha sada," Habak. 2, 15. — „Se on hingele kibbe, kui wina rohkestest juakse, se kihhutab riule ja õnnetussele. Joobnud meel teeb ühhe moistmatta wihha kurjemaks pahhandusseks, wähhendab rammo ja sadab temmale hawo." Sir. 31, 34. 35. Viin teeb kehwaks; „tdmees, kes jodik, ei sa rikkaks." Sir. 19, 1; ta rikkub terwist ja sadab enneaegse surma. „Viin kelab sind moistlikko ja walwsa ollemast palwele. I Peetr. 4, 7; — „kelab sind ka Kristusse páwa ootmast ja hoidmast, et sesamma páaw wahhest äkitiselt so peale ei tulle. Luk. 21, 34. Viin süttib Jässanda wihha pöllema so peale. Sest, „hådda neile, ütleb kirri — kes wäggä warra üllestoušwad ja aiawad kanget jomaaega takka, kes witawad aega pimmeda õni, nenda et viin neid pallawaks teeb. — Hådda neile, kes wäggewad mehhed on wina joma, ja wahwad mehhed kanget jomaaega hästi seggama, — sepärrast on Jehowa wihha süttind pöllema omma rahwa vasto, ja Ta on omma kät wähsirrutanud temma peale ja tedda mahhaldnud, nenda et mäed wärrisewad ja nende kehhad on otsego sit kesk ulitsatte peal, Jes. 5, 11. 22. 25. Ei pea jodikkud ka Jummala riki mitte pärrima, I Kor. 6, 10 —

egga pea Jummala rahwale nendega teggemist ollema, egga nendega sõma," I Kor. 5, 11.

Olge, mo armad, kes teie need sannad loete, siis kassinad iggas asjas, agga keigennamiste jomisse sees. Keik olgo tarwidussek, mis meie prukime ja Jummalat tännades; mis ülle selle, se olgo meile pattuks. Se rikkub iho ja hing, ja teeb sind õnnetumaks ja wae sek. „Arra jo mitte ennam wet, waid wötta pissut wina omma sissekonna párrast, ja omma saggeda pöddemisse párrast, ütles Paulus kül Timoteussele, I Tim. 5, 23, ja ütles se sanna sest winast, mis on wina-marjust tehtud; agga ei tulle sedda kül mitte üttelda sest pöllewast winast, mis sekord rahva kā — sest jooswast tullest, mis nemmad ennese sisse wallawad. Ei woi sedda wee assemele mitte prukida, egga te temma sissekonnale mitte head, muud kui arwaste, ja wäggä pissut tedda prukides; sest muido ta teeb sind agga ennam weel jannutama ta járrele ja teeb sind furno - kehhaks. Olgo meie hingedel paljoenneminne Tarvetiga janno Jummala járrele, ellawa Jummala járrele," Laul. 42, 3 — ja „sagem täis Waimo, Eves. 5, 18 — et meil wahhest ei sa iggas weste janno ollema, waid same Kristussega, Temma rikis, sedda uut joma iggawesses ilma- lõpmatta römus. Matt. 26, 29.

On needsinnatsed sannad armsad teie melest, ja teie tete nende járrele; — ehk nemmad kül

on lühikessed; nemmad siiski saatwad teile sedda keigesuremad head ja õnne. Ei tahha joma-mehhel paljo teggemist olla Jummala sannaga, eggia sa Jummala Waim, se kallis trööstia, juhhataja, walgustaja, rahhosaatja ning õnsaksteggia Waim temmast jaggo. Aga kes woitleb sedda head woitlemist isseärnas selle kurja himmo vasto, ja woitleb paludes ja dhkades Jummala pole, ja kisendades: Aita, Jesue! — oh aita, Õnnisteggia! se saab näggema, saab katsma ja tundma, et Issand on liggi, ja saab kiitma ja tännama, ja Tedda armastama sanna sees, ja kirjast Tedda otsima, tunni kido täht temma süddames saab touisma, ja on pühha Waimo kā, kes Issanda au temma sees algab ja teeb ja lõppetab Jesusse Kristusse páwani. Ja Jummala inglid sawad römustama temma párrast, ja keikide pühhade hinged taewas ja siin Ma peál, ja kā minna, teie keigealivem kā-pattune, agga kes ma sedda armo ollen sanud, et tean, et ma armastusses teile rágin — lõdn römus teiega siis kāt ja terretan teid Issanda Jesusse Kristusse nimmel, ehk kūl siin agga ommas süddames ja ilmanäggematta; agga seál teises ellus, üpris paljo surema ja täiema römo sees pallest pallesse teid nähjes Issa au járje ees.

Oh anna ja sada kūl sedda,
Ja ütlegem, Temma sees, ju

A-56